

Geestig, 04

Infoblad van de Heilige Geestparochie
Jaargang 17, juni 2026

Op pad,
ga je mee?

Thema-artikel

Uit en Thuis

Uitgelicht

Heb je woeste plannen?

En verder

Sporten en geloof

Rondje voor de Kerk

De schitterende mens

24/7 bereikbaar via ☎ 06 1086 2012 ongeacht uw verzekering

Van
mens
tot
mens

Tonny
KRANENBERG
uitvaartzorg

Tonny Aniek Rainier Judit Nick

Wilt u vrijblijvend informatie? Maak dan gebruik van ons spreekuur.
Aanmelden kan telefonisch of via onze website: www.tonnykranenberg.nl

Vertrouwd dichtbij.

Wij zijn 24 uur per dag bereikbaar op 074 - 2505379
leferink-wennink.nl

LEFERINK & WENNINK
UITVAARTZORG

Leferink & Wennink Uitvaartzorg is een onderdeel van Vredenhof.

dh
www.drukkerijhengevelde.nl
drukkerij hengevelde

*"Gespecialiseerd in kerkelijke boekjes voor
doop-, huwelijks-, jubilea- en uitvaartvieringen"*

Voor al uw zakelijk en privé drukwerk!
Van klein tot groot formaat, van kleine
tot grote oplagen in full colour.
Vraag vrijblijvend een offerte aan.

Leo Vreman / M +31 (0)6 55 79 10 85 / Spoorstraat 38 K
7481 HZ Haaksbergen / info@drukkerijhengevelde.nl

Het
WIENERVEELD
natuurbegraafplaats

Steeds meer mensen
kiezen voor natuurbegraven.
Waarom eigenlijk?

Op natuurbegraafplaats
Het Wienerveeld in Twente
komen, natuur, rust en herinnering samen.

Ontdek hoe natuurbegraven werkt
of plan een rondleiding.

www.wienerveeld.nl

Scan voor meer informatie

Vertrouwd dichtbij.

tel: 088 1198 200

www.vredenhof.nl

**Wilt u hier adverteren
en dit blad ondersteunen?**

1/4 pagina : 95 x 136 mm € 160,-

1/8 pagina : 95 x 68 mm € 80,-

1/16 pagina : 95 x 34 mm € 40,-

redactiegeestig@heiligegeestparochie.nl

Heilige Geest
PAROCHIE

Parochieblad van RK Heilige Geest parochie |

Beckum, Bentelo, Delden, Goor, Hengevelde en Sint Isidorushoeve. Verschijnt in 4.600 huishoudens.

Redactie | Marianne Koebrugge, Han Coonen,
Lory Wagenaar, Bernard Korbeld, Hans Morssinkhof
(eindredacteur), Jan Schage, Eddy Oude Wesselink

Verschijningsdata

Nummer 5: 4 september
Nummer 6: 27 november
Nummer 1: volgt nog

Algemene kopij naar

redactiegeestig@heiligegeestparochie.nl

Uiterlijk binnen:

Nummer 5: 7 augustus
Nummer 6: 30 oktober
Nummer 1: volgt nog

Bijdrage | Vrijwillig € 15,- per jaar.
IBAN NL94RABO0109069625 t.n.v.
RK Heilige Geest parochie / Geestig

Vormgeving en opmaak |

Sonja Lozeman | Ontwerpstudio VanSonja.nl

Drukwerk | Drukkerij Hengevelde

Correctie | Jan Put

Postadres redactie | Langestraat 78, 7491 AJ Delden.
Tel.nr. redactie: 06-23 70 12 39

Verhuizing/adreswijziging | Graag doorgeven aan het
eigen lokale secretariaat, zij geven het door aan de redactie.

De redactie heeft de vrijheid ingezonden stukken te
redigeren, in te korten of niet te plaatsen.

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de
uitgever worden overgenomen.

**DE VOLGENDE GEESTIG
VERSCHIJNT OP 4 SEPTEMBER**

Sta op en wandel

Voor zover ik weet, vinden we in de evangeliën drie passages waarin Jezus deze of vergelijkbare woorden spreekt. Steeds tegen een man die volgens de heersende overtuiging verlamd is als straf van God. Jezus zegt: 'Sta op en wandel, neem je bed op en ga naar huis.' En zo gaat het vervolgens ook. Als Jairus de hulp van Jezus inroept om zijn dochter te genezen, roept Hij haar terug in het leven: 'Meisje, sta op.'

Fascinerende gebeurtenissen. Ik was graag ooggetuige geweest. Onvermijdelijk komt dan de vraag op: is het écht zo gebeurd? Moeilijk te beantwoorden. Maar is het belangrijk of het écht is gebeurd? Nee, lijkt me. Want de kern van de verhalen drukt iets anders uit: Jezus staat boven alles wat wij kennen en kunnen.

Ons denkraam is nu eenmaal beperkt. We kunnen enkel in woorden uitdrukken waarvoor eigenlijk geen woorden bestaan.

In de verhalen over opstaan en lopen meen ik nog iets anders te zien. Geloven is

bewegen, waar het kan fysiek, maar zeker in de geest. De eerste christenen, weten we, noemden zichzelf niet zo. Zij waren 'Mensen van de Weg.' Een verwijzing naar Jezus als 'de Weg, de Waarheid en het Leven.' De 'weg' is een uitnodiging, meer nog een opdracht: geloven is geen soep uit een pakje, je moet er iets voor doen. Op weg gaan, verkeerde afslagen nemen en de weg terugvinden.

Dat past bij de zomer. Die nodigt bij uitstek uit om los te komen van ijzere dagritmes en overvolle agenda's. Om te vertrekken van wat ons vasthoudt. Dat kan op vele manieren. Door te wandelen in de Vaucluse, languit in het gras te genieten, te sporten, een rondje om de kerk te fietsen, de nieuwe encycliek te lezen of door een kerk te dwalen en een kaarsje op te steken. Overal gaan we met God, als Zijn volk onderweg.

We wensen u een prachtige en onbezorgde zomer toe.

Hans Morssinkhof

Helpt u ons met uw vrijwillige bijdrage?

Traditiegetrouw vragen we bij het begin van de zomer om een vrijwillige bijdrage voor ons parochiemagazine Geestig. Zes keer per jaar valt het bij u in de bus, met nieuws en achtergronden over de ontwikkelingen in onze parochie en de wereldkerk. Ernstig waar dat moet, luchtiger waar dat kan. We gaan daarbij steeds uit van de formule 'Informeren, inspireren, verdiepen, verbinden en verstrooien.'

Als redactie maken we Geestig met groot plezier. En we doen het zelf, eigenhandig, zonder inzet van artificial intelligence (AI, kunstmatige intelligentie). Indachtig de woorden van paus Leo (zie pagina 23) stellen we liever de mens boven de techniek. Elke mens is op eigen wijze een verhaal van God. En dat verhaal vertellen we graag. Steeds weer.

Daarvoor vragen we ook nu weer een bijdrage van € 15,00. Die is geheel vrijwillig, de keuze is aan u. Maar uiteraard hopen we dat u Geestig wilt (blijven) steunen.

Uw bijdrage is welkom op **NL94 RABO 0109 0696 25**, ten name van R.K. Heilige Geestparochie, onder vermelding van 'Geestig.'

Alvast onze hartelijke dank.

**Parochiebestuur
Heilige Geestparochie
Redactie Geestig**

Inhoud

Uit en Thuis!	4
MIVA-kerkcollecte 2026	8
Uitstijgen boven jezelf	9
Pastor James Keuben	
Jongeren en geloof	11
Heb je woeste plannen?	12
Sporten en geloof	14
Rondje voor de Kerk	15
Over de schitterende mens	23
Gods volk onderweg	24

En verder

Van de bestuurstafel	6
Uit het pastorale team	7
Voor u gevonden	10
Geest in en om de kerken	16
Ingezonden berichten	18
Woordpuzzel 4	22
Info RK Heilige Geestparochie	22

Uit en Thuis

Ze waren alweer veertien dagen thuis. Vanmiddag zou zijn broer even langs komen en zondag de kinderen. Een heerlijke vakantie was het geweest. Alle dagen zon en één dag met verkwikkende regenbuien. Alle tijd om te wandelen en te fietsen in het zuiden van Frankrijk: de Vaucluse en de Pyreneeën. Na een paar dagen hadden ze zich aangepast aan het levenstempo van de bewoners in de dorpen rond de camping: niet jachten en jagen, alleen 's avonds de iPhone aan. Eén dag maar werd die rust verstoord door de hectiek van de Tour de France, de reclamekaravaan en helikopter van de televisie. Wel een belevens als je van wielrennen houdt.

Een terugblik

'Geen pech gehad? De ANWB niet gebeld?', vroeg zijn broer, zelf ook net terug van vakantie. Hij keek naar hem en zijn vrouw. 'Gelukkig geen ongelukken', zei ze, 'maar

we hadden wel bijna de alarmcentrale gebeld.'

Hij vertelde wat hem was overkomen. 'Op één van onze wandelingen in de Vaucluse, ik weet niet meer waar het precies was, keek ik in de diepte van zo'n spelonk, een ravijn, gorges. De diepte had geen bodem en de wolkenloze hemel erboven geen grens. Een soort hoogtevrees overviel me. Ik was nergens meer; durfde niet meer vooruit en niet achteruit. Ik stond aan de grond genageld, met de rug tegen een rotswand. Wat is dan een mens! Een onzichtbare stip in de oneindigheid. Het duurde even voordat ik aan de hand van mijn vrouw een paar passen durfde te zetten en als het ware weer terug was in de werkelijkheid. 's Avonds onder de luifel voor de caravan vertelde ik haar hoe bang ik toen was en tegelijk hoe opgelucht en hoe blij ik was met het leven, met een nieuw leven, alsof ik een nieuw mens was

geworden. Herboren. Het klinkt wel vroom, maar misschien is het dat ook wel.'

Een inkijkje

De laatste week van hun vakantie hadden ze gewandeld in de Pyreneeën. Hun naaste burens op de camping was een groep heren uit Oostenrijk. Allemaal leden van een mannenkoor. 's Avonds na het eten zongen ze. Ze begonnen altijd met hetzelfde lied: 'Die Himmel erzählen die Ehre Gottes', van Joseph Haydn. Dat paste helemaal in de schoonheid van de natuur daar.

Op de wandelingen met deze melodie in je hoofd keek je anders naar de bergen, naar de laatste sneeuw, naar de schepping, naar de schoonheid waar je doorheen liep. 'Dat kan niet alleen het werk van de oerknal zijn', zeiden ze elkaar. Zoveel ruimte, hoogte en diepte verbreden je blik, je kijkt op de wereld, op de mensen, op het gerommel en het gedoe onder de zon.

Bij elke bocht opent zich een nieuwe verte

De avond voor ze aan de terugreis begonnen, had zijn vrouw tegen hem gezegd: 'Het wandelen in de bergen heeft mij verkwikt, ook bevrijd van kortzichtigheid, van kort door de bocht denken. Bij de volgende bocht in het pad opent zich altijd weer een nieuwe verte, uitzicht onder een andere hoek. 'Het-zo-en-niet-anders'-denken en doen is vloeken op klaarlichte dag.'

Een toegift

Dit hadden ze niet gepland en besproken. Ze kregen nog net een plaatsje op een camping bij Lourdes. Eén nacht.

Die namiddag kochten ze voor hun kinderen een kaars met de afbeelding van Maria erop. En op aanraden van een mevrouw in een rolstoel zijn ze 's avonds naar de lichtprocessie geweest: zingend Maria begroeten, lopen tussen biddende mensen, een lichtje zijn in een donkere wereld. Na afloop sprak de stilte: wat waren zij dankbaar voor hun huidige leven, hun gaan en staan.

Bij zonsopgang, vóór hun vertrek naar huis, zijn ze nog even naar de grot gegaan. Stil was het daar. Alleen maar mensen met gevouwen handen. Zij zijn er bij gaan zitten. Veel brandende kaarsen. Gearmd waren zij naar de camper teruggegaan. 'Ik heb daar niet meer gezegd, gebeden dan Ave Maria, veel groeten', zei

ze. 'En ik ben bij Maria geweest, niet bij de grot', vertrouwde hij zijn vrouw toe, toen hij de camper startte.

De kinderen waren echt blij met de kaarsen uit Lourdes. Zij zouden ze alleen aansteken als er één jarig was. De verhalen, belevenissen en ervaringen van hun ouders op vakantie waren meer dan boeiend. Ze hadden ze niet alleen aanhoord, maar ook mee naar huis genomen en laten bezinken.

Dat bleek, toen hun jongste dochter weken later even belde. Zij vertelde dat ze tegen haar vriend had gezegd dat je de vakantie van haar vader en moeder ook wel een bedevaart kon noemen, zonder geestelijke leiding en begeleiding.

Gerard Geurts

Die Himmel erzählen
die Ehre Gottes

Fusie komt steeds dichterbij

Met de zomer in aantocht schakelt het parochieleven naar een lagere versnelling. Het is de tijd om, waar dat kan, wat rust en afstand te nemen. Want het nieuwe seizoen zal weer veeleisend zijn. Zeker nu de fusie met de parochies HH. Jacobus en Johannes (Borne) en De Goede Herder (Hengelo) steeds dichterbij komt. Op 1 januari 2027 is het zover.

Dat wil zeggen: formeel start de nieuwe parochie op het moment waarop de notariële akte passeert. Volgens de wet mag ondertekening pas plaatsvinden op de eerste werkdag van het nieuwe jaar: maandag 4 januari 2027. Dan gaan onze drie bestaande parochies op in de nieuwe.

En dan begint het échte werk. Op 4 januari bestaat de nieuwe parochie nog enkel op papier. Het is vanaf dat moment aan het nieuwe bestuur om besluiten te nemen en uitvoering te geven aan al het vele wat we nu voorbereiden.

Nieuw beleid

Bijvoorbeeld op het gebied van de financiën. Vanuit de adviescommissies (voor personeel en vrijwilligers, financiën en administratie, onroerend goed, begraafplaatsen, en communicatie) is er op aangedrongen alle financiële routes te centraliseren. Het nieuwe bestuur is dan van meet af aan op de hoogte van de financiële stand van zaken.

Een ander punt betreft de communicatie, die van vitaal belang is voor de nieuwe parochie. Dat vraagt om samenhangend beleid, zowel voor de digitale communicatie als voor het parochiemagazine. Op 1 januari moet er een formule liggen voor één nieuw parochiemagazine, dat vooralsnog op papier blijft verschijnen.

Nieuw bestuur

U begrijpt: het nieuwe bestuur heeft straks veel te doen. Met een aantal kandidaten daarvoor voeren we verkennende gesprekken. Bij de start in januari telt het nieuwe bestuur zeven leden. Maximaal twee leden daarvan zijn afkomstig uit de huidige besturen, om de continuïteit te handhaven en in het noodzakelijke geheugen te voorzien.

Inmiddels schrijven diaken Cor Peters en ik het fusiedocument. Nog vóór de zomervakantie leggen we het voor aan de bestuurscommissie, en vervolgens aan de drie parochiebesturen. In september gaat het, met alle vereiste onderliggende documenten, naar kardinaal Eijk als aartsbisschop van Utrecht.

Namens het parochiebestuur wens ik u een mooie zomerperiode toe.

Jan G.M. Put, vicevoorzitter

De kerk gaat uit...

Op zondag 31 mei werd in de Onze Lieve Vrouwekerk in Hengelo voor het laatst de eucharistie gevierd. Het thema was 'Omzien in Dankbaarheid', omdat de locatieraad met een goed gevoel wilde afsluiten. Een gevoel van dankbaarheid voor het vele dat de kerk voor de wijk de Noork in Hengelo-Noord heeft betekend. De Onze

Lieve Vrouwekerk was een geestelijk thuis voor velen. Menigeen is er gedoopt, gevormd, gehuwd of heeft van hier uit familie begraven.

Naast de geestelijkheid waren het toch vooral de vrijwilligers, die de geloofsgemeenschap vorm en inhoud gaven. Pastor James Keuben sprak tijdens de predicatie dan ook zijn oprechte dank uit aan al die naamlozen, voor en achter de schermen, die zich sinds de inwijding in 1927 belangeloos hebben ingezet.

Nergens in Hengelo was die zondag een andere viering. Alle parochianen van De Goede Herderparochie waren hierdoor in de gelegenheid om samen met de geloofsgemeenschap Onze Lieve Vrouw van Altijd durende Bijstand waardig afscheid te nemen van het kerkgebouw. Na het plechtig uitdragen van het Allerheiligste naar de sacristie, symbool van de onttrekking aan de eredienst, werd een bord ter herinnering aan de sluiting aan de gevel geschroefd.

Na afloop van de viering overheerste bij de meesten een gevoel van weemoed, maar ook van dankbaarheid. Met de locatieraad zagen de aanwezigen wel dat het zo goed was. De terugloop in het kerkbezoek en de gevorderde leeftijd van de vrijwilligers noodzaakte het parochiebestuur van De Goede Herder het besluit te nemen de kerk aan de eredienst te onttrekken.

Jan Schage

Foto: Jan Schage

Van uw pastores

De afgelopen periode zijn er in onze parochies verschillende feestelijke momenten geweest, zoals:

- de Vormselviering op 8 mei in Delden, waarin mgr. Hoogenboom aan zestien jonge mensen het Heilig Vormsel toediende;
- de Eerste Communieviering in Hengelo op 7 juni (voor het eerste gezamenlijk voor onze drie parochies), waarin dertig kinderen voor het eerst deelnamen aan de Maaltijd van de Heer;
- de toediening van initiatiesacramenten (Doopsel, Eerste Communie, Vormsel) aan verschillende (jong)volwassenen in de St. Lambertusbasiliek op 17 en 24 mei.

Een droevig moment was de laatste viering in de Onze Lieve Vrouwekerk in Hengelo op 31 mei. Het loslaten van een dierbaar kerkgebouw is moeilijk, maar de viering was ook een moment van Omzien in dankbaarheid voor al het goede, waardevolle en mooie

wat er de afgelopen eeuw in en rondom de Onze Lieve Vrouwekerk aan geloofs- en gemeenschapsleven geweest is.

Na de zomer zullen er weer verschillende activiteiten worden opgestart, zoals:

- De maandelijkse familiezondagen in Borne, vanaf zondag 6 september. Daarmee begint ook de voorbereiding op de Eerste Communie en het Vormsel in het voorjaar van 2027 (zie ook hieronder);
- De alphacursus: zie hieronder.

We gaan nu de zomerperiode tegemoet en wensen iedereen een fijne zomervakantie.

Het pastoraal team

Opgave Eerste Communie en Vormsel

In het voorjaar van 2027 zullen we net als dit afgelopen seizoen één gezamenlijke Eerste Communieviering en één gezamenlijke Vormselviering hebben voor onze drie samenwerkende parochies.

De voorbereiding op zowel de Eerste Communie als het Vormsel vindt grotendeels plaats tijdens de maandelijkse familiezondagen in Borne. We vragen ouders en kinderen om vanaf september maandelijks deel te nemen aan de catechese (09.30 uur – 10.30 uur) en de eucharistieviering (11.00-12.00 uur). Daarnaast zijn er enkele aanvullende voorbereidingsmomenten voor de communicanten en de vormelingen.

De eerste familiezondag van het nieuwe seizoen is op zondag 6 september. Wilt u uw kind al aanmelden voor de Eerste Communie of het Vormsel, neem dan contact op via: secretariaat@pastoraal-team.nl. Om komend seizoen te kunnen meedoen, moet uw kind uiterlijk 1 oktober 2026 zijn aangemeld als vormeling of communicant.

Pastor James Keuben

Alphacursus: ontdek meer over ons geloof

Ook in het nieuwe seizoen wordt in onze drie samenwerkende parochies de alphacursus gegeven. In een gastvrije omgeving waar iedereen welkom is, leer je deelnemers kennen en ga je samen in gesprek. Je ontdekt meer over het christelijke geloof en kennis van het geloof wordt opgefrist.

In zo'n tien avonden en een inspirerend weekend over de Heilige Geest maken we kennis met de kern van het christelijk geloof. We ervaren Gods nabijheid en zijn liefdevolle aanwezigheid, waarin we geborgen zijn en met al onze zorgen naar Hem mogen komen.

Thema's

Belangrijke thema's zijn:

- Wie is Jezus en waarom moest Hij sterven;
- Hoe kun je geloven;
- Bidden, waarom en hoe;
- De Bijbel;
- De kerk en sacramenten;
- De Heilige Geest;
- En meer boeiende thema's.

Gezamenlijke maaltijd

Elke avond begint met een gezamenlijke maaltijd, gevolgd door een inleiding over een thema. Daarna worden kleine

groepen gevormd en gaan we met elkaar in gesprek, waarbij er volop ruimte is voor vragen en het uitwisselen van gedachten en ervaringen.

Kom en zie!

Wil je meer weten? Of meedoen? Kom dan naar de introductie- en kennismakingsavond op **dinsdag 8 september** om 19.00 uur in Franciscuskerk, Berfloplein 18 in Hengelo. De alphacursus is voor iedereen en er zijn geen kosten aan verbonden. Meld je aan via contact@pastoraal-team.nl of 074-349 22 12.

Joh. 1:43-50

Onder de vijgenboom begon de ontmoeting.

Waar begint die van jou

Alpha cursus Hengelo

MIVA-kerkcollecte 2026

Maak de oversteek naar levensreddende zorg mogelijk

Op 15 en 16 augustus heeft arts Athuman uit Tanzania uw hulp hard nodig tijdens de MIVA-kerkcollecte: 'Hier op de afgelegen eilanden in het Victoriameer sterven onnodig veel mensen puur door gebrek aan vervoer.' Daar wil MIVA iets aan doen.

Vaak machteloos

Dokter Athuman is vaak machteloos: 'Kortgeleden was het weer raak: de hoogzwangere Damali was onwel en ik moest haar met spoed doorverwijzen naar het ziekenhuis op het vasteland. Maar ze had geen geld voor de oversteek. Terwijl ze het bedrag probeerde te verzamelen, verslechterde haar toestand en overleden zij en haar baby. Ze was nog maar 24.' Dit soort sterfgevallen is geen uitzondering. Dat mogen we toch niet laten gebeuren?

Voortdurend bang

Khadija (24), zwanger van haar vierde kind: 'Ik ben voortdurend bang dat ik geen hulp kan bereiken als er iets misgaat.' Athuman kent die angst maar al te goed. 'Alleen als eilandbewoners op tijd in mijn zorgpost zijn, kan ik ze levensreddende zorg bieden.' Elke dag zonder betrouwbaar vervoer staan er levens op het spel. Daarom wil MIVA Athuman en zijn collega's voorzien van een ambulanceboot. Daarmee kunnen patiënten op tijd bij de zorgpost of het ziekenhuis op het vasteland komen. Ze krijgen daar de

medische controles en ingrepen die ze nodig hebben. En die soms levens redden.

Stichting MIVA

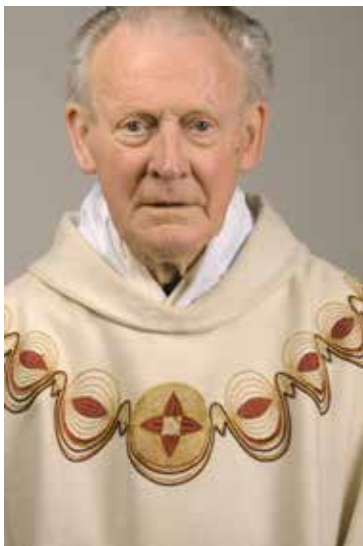
In veel landen zijn gezondheidszorg en onderwijs onbereikbaar voor de meest kwetsbaren. Gelukkig zijn er lokale hulpverleners die zich inzetten om anderen te helpen. MIVA ziet het als haar missie om deze mensen te steunen met onmisbare vervoers- en communicatiemiddelen en duurzame energieoplossingen. Om zo hoop te bieden op een betere toekomst.

MIVA hoopt wederom op veel steun uit de parochies. Helpt u mee? Steun de MIVA met een gift tijdens de collecte in het weekeinde van 15 en 16 augustus of door uw bijdrage te storten op bankrekeningnummer: **NL 46 RABO 031.33.63.838**, ten name van R.K. Heilige Geestparochie, Actie Wereldnood Delden.

Alvast dank voor uw gift.

**Missie Ontwikkeling en Vredesgroep
Geloofsgemeenschap H. Blasius
Parochie H. Geest**

Foto: MIVA

Priesterfeest pater Leo Groothuis

Op donderdag 9 juli 2026 is het precies zestig jaar geleden dat mgr. Edmond Beel, toen wijbisschop van Roermond, mij met zes medebroeders in de Karmel tot priester wijdde.

Als oud-inwoner van Sint Isidorushoeve is er mij veel aan gelegen om mijn zestigjarig priesterjubileum samen met u en jullie te kunnen vieren. Dit zal zijn op zondag 12 juli 2026 om 09.30 uur tijdens een plechtig gezongen hoogmis om God te danken in de parochiekerk van de H. Isidorus. Daarbij is iedereen van harte welkom, ook daarna op de receptie bij café Dwars.

Ik zie met grote dankbaarheid op deze zestig jaar terug. Veel mensen hebben mij geholpen, aan wie ik met dankbaarheid terugdenk. Ik noem met name mijn ouders en verdere familie, aan de karmelieten die mij op het gymnasium in Zenderen en bij de hogere studies hebben geholpen en aan de hele karmelorde waar ik nu al zoveel jaren deel van uitmaak en waar het mij nog steeds goed bevalt.

Het karmelietenklooster in Mainz, waar ik woon, is studiehuis van de Duitse karmelprovincie. Momenteel bestaat ons convent uit acht leden, uit Nederland, Duitsland, India, Brazilië en tot eind juni 2026 ook Zuid-Korea. Verder zijn er af en toe gasten, die voor een bepaalde tijd in Mainz studeren.

Na vele jaren in het telefoon- en citypastoraat en in een katholiek bejaarden- en verplegingshuis werkzaam te zijn geweest, verricht ik nu samen met anderen verschillende diensten in kerk en klooster.

Hartelijke groeten en graag tot ziens op 12 juli a.s.

P. Leo Groothuis o. carm.

Uitstijgen boven jezelf

Soms stijgen mensen boven zichzelf uit. Ze blijken in staat tot meer dan zichzelf en anderen voor mogelijk hielden. In de sport kun je hierbij denken aan een atleet die een record verbetert dat onbereikbaar leek, of aan een voetbalteam dat toch weet te winnen van een veel betere tegenstander.

Iets vergelijkbaars kan gebeuren als iemand die eigenlijk wat verlegen is, het toch aandurft om voor de groep te gaan staan of contact te leggen met nieuwe mensen en dat gewoon goed blijkt te kunnen.

Met Pinksteren stijgen ook de leerlingen van Jezus boven zichzelf uit. De Heilige Geest stelt hen in staat om te bereiken wat je nooit voor mogelijk zou hebben gehouden. Die Geest wil ook ons daartoe in staat stellen.

Leerlingen toen

Als je terugdenkt aan de Goede Week en de lijdensverhalen, dan krijg je van de leerlingen niet bepaald het beeld van bovenmatig moedige mensen. Begrijpelijkerwijs zijn zij vooral heel bang als Jezus wordt opgepakt door de machthebbers. Ze vluchten weg. Behalve Johannes zijn ze nergens te bekennen als Jezus aan het kruis sterft. Petrus ontkent zelfs driemaal dat hij iets met Jezus te maken heeft gehad.

Maar ook los van die ultieme stresstest rond de dood van Jezus, komen de leerlingen niet altijd gunstig uit de verf. Vaak begrijpen ze maar moeilijk waar het Jezus echt om te doen is.

Wanneer de Geest over de leerlingen komt, lijken ze echter nieuwe mensen te worden. Moedig trekken ze de wereld in, overal delen ze de boodschap van Jezus en in zijn voetspoor brengen ze mensen bevrijding, heil en genezing. Ze blijven trouw aan hun roeping om de missie van Jezus voort te zetten, ook al kost het de meesten van hen zelfs hun leven.

Leerlingen nu

Als leerlingen van Jezus in deze tijd, geloven we dat diezelfde Heilige Geest die de leerlingen hielp om boven zichzelf uit te stijgen, ook

hier en nu aanwezig en werkzaam is. Deze Geest gaat ook vandaag door onze wereld en werkt ook nu in mensen, ook in ons.

Pinksteren is een uitnodiging om ons voor die Geest open te stellen en toe te laten dat de Geest ook ons helpt om boven onszelf uit te stijgen. De Geest kan ons inspireren om met andere mensen te delen dat we gelovig zijn en wat dat voor ons persoonlijk betekent.

De Geest mag vooral ook werkzaam zijn in onze omgang met onze medemensen, die getekend mag worden door liefde. De Geest is te zien waar mensen elkaar de ruimte gunnen om zichzelf te zijn; waar mensen elkaar steunen en bemoedigen; waar mensen verschillen overstijgen en de verbinding zoeken met mensen die heel anders denken en die hen eigenlijk niet zo goed liggen; de Geest ademt en leeft waar mensen verzoening nastreven bij verstoorde relaties.

Niet alle dingen die we eigenlijk voor God en elkaar zouden willen doen, die de Geest ons misschien ingeeft, zijn gemakkelijk. Misschien hebben we er niet altijd zin in. Misschien denken we het soms niet te kunnen. Misschien durven we soms niet.

Zet de stap

Pinksteren kan een moment zijn om toch de stap te zetten. Om de sprong te wagen, in het vertrouwen dat de Heilige Geest in ons woont, dat die Geest ons beweegt in de juiste richting en dat die Geest ons de kracht geeft om het waar te maken.

Dezelfde Geest die van bange leerlingen, moedige getuigen maakte die gingen leven zoals hun Meester het hun had voorgeleefd, kan ook ons helpen om meer te doen dan we voor mogelijk houden.

Kom, Heilige Geest, en help ons om boven onszelf uit te stijgen.

Pastor James Keuben

Voor u gevonden

Door Bernard Korbeld

Balsem voor de kwalen van de ziel

Vroeger, heel, heel lang geleden, toen we nog een gezinnetje waren met twee kleine kinderen, hadden we een reisapotheek. Het was een plastic bakje ter grootte van een klein sigarenkistje met daarin zalfjes, pleisters, een ontsmettingsmiddel, tabletjes tegen pijn, koorts en diarree en een bijsluiters over het nut van alle middeljes en de eventuele bijwerkingen.

Toen ik in de krant een bespreking van de *Gedichtenapotheek* las, riep het direct herinneringen wakker. Wéér een reisapotheek, maar nu voor de kwalen van de ziel. Ik heb het boek onmiddellijk gekocht. Het bevat gedichten tegen allerlei soorten 'kwalen', verdeeld in zes categorieën.

Register

Elk gedicht heeft een inleiding, een soort bijsluiters waarin staat waar het voor dient en hoe het gelezen kan worden. Er zit zelfs een register in met trefwoorden. Ik zoek gemis en wordt verwezen naar bladzijde 63, een gedicht van Rutger Kopland: 'Dode Hond', dat eindigt met de regels:

*Maar wat van me hield is weg, ik graaf een gat
leg wat er overbleef daarin en gooi het dicht.
De hond is nergens meer, iedere dag.*

Anekdote

Op 4 juni 2025, op de sterfdag van mijn vrouw, loop ik in een straatje in Harderwijk in de buurt van de synagoge. Ik zie daar een plintgedicht van Hans Lodeizen:

*Je hebt me alleen gelaten/maar ik heb het je al vergeven//want ik weet
dat je nog ergens bent/vannacht nog toen ik door de stad/dwaalde,
zag ik je silhouet in het glas.*

De Pauscast praat je bij

Voor wie de tijd heeft, en de belangstelling: omroep KRO-NCRV heeft een interessante podcast. De Pauscast noemen ze die. Vaticaankenner Stijn Fens zit aan tafel en bespreekt met enkele gasten actuele thema's in en rond het Vaticaan en de wereldkerk. Hun gesprekken zijn vaak boeiend of intrigerend, zonder zware kost te bieden. En gelachen wordt er ook nog.

Een greep uit wat recente titels: 'Je bent jong en je wilt geloven', 'Hoe katholiek is het CDA?', 'Hoe kan ik God ontmoeten', of: 'Hoe katholiek is Amerika?' Uit deze bescheiden opsomming blijkt de reikwijdte. Fens en de zijnen haken aan bij een actueel onderwerp, zoals de recente verbale aanvallen van de Amerikaanse president op paus Leo. Ze belichten achtergronden en geven duiding.

Met zeker ook verrassende elementen. In een van de afleveringen stelt Stijn Fens aan mgr. De Korte een vraag die hem door een jongere college is ingefluisterd: 'Hoe weet ik of ik een goed

Je snapt: ik ben geraakt, wat passend op deze dag. Thuisgekomen kijk ik of het gedicht ook in de *Gedichtenapotheek* voorkomt. Jawel, maar niet bij rouw maar bij scheiding. Ik had het gedicht volkomen verkeerd geïnterpreteerd. Het gaat niet over een gestorven geliefde, maar over een scheiding en een geliefde die nog leeft en die je daadwerkelijk in de stad tegenkomt.

Ik heb het boek al meer dan een jaar en waarom bespreek ik het nu pas? Het idee is voortreffelijk, maar de keuze van de gedichten viel me wat tegen. Ik mis bij rouw het gedicht van Mary Fry 'Do Not Stand at My Grave and Weep', of van Ida Gerardt: 'Zeven maal om de aarde te gaan, als het zou moeten op handen en voeten.'

Philip Huff studeerde geschiedenis en filosofie in Amsterdam en Berlijn. Studeerde cum laude af. Hebban-lezers geven het boek vier van de vijf sterren. Ik lees veel lof over het boek. Het moet dus wel aan mijn simpele smaak liggen dat het mij tegenvalt. Daarom breng ik het alsnog onder jullie aandacht. Wellicht hebben jullie een meer ontwikkelde smaak en vinden jullie de bundel fantastisch.

Het boek is uitgegeven door Prometheus en kost € 20,00.

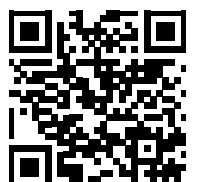

katholiek ben?' De bisschop lijkt even te schrikken. 'Oh, dat is een ingewikkelde vraag.' Om daarna te zeggen: 'Probeer het godsgeheim te zoeken en te leven.' Hij spreekt van het 'dubbelgebod van de liefde': 'Jezus zegt ons: je moet van mijn Vader houden, maar ook van je medemens.' Eén zin, die meteen de kern van ons geloof samenvat.

De Pauscast kan worden beluisterd en op YouTube worden bekeken. Een aanrader.

Hans Morssinkhof

Naar de
Pauscast >

Videoreeks over jongeren en geloof

Wat heeft de Kerk onze jongeren te bieden? Dat is de centrale vraag in een reeks van zeven video's op de website katholiekleven.nl. De zeven Nederlandse bisschoppen laten zich hier interviewen over het thema jongeren en de Kerk. Twee vraaggesprekken zijn inmiddels geplaatst, met mgr. Hendriks, bisschop van Haarlem-Amsterdam, en mgr. De Korte, bisschop van Den Bosch.

Het is een verrassend verschijnsel. Jaren achtereen hebben we de hoofden in onze kerken steeds grijzer zien worden. Nu zoekt een groeiend aantal jongeren aansluiting bij de Kerk. En dat valt op in onze samenleving waarin de Kerk steeds meer een randverschijnsel lijkt te worden.

Eén zwaluw maakt geen zomer, we hebben het over enkele honderden jongeren. Maar toch, hun keuze lijkt haast tegendraads. Enkele weken terug publiceerde het *Volkscrant Magazine* er een uitgebreid artikel over. Met daarin portretten van enkele jongeren die er bewust voor hebben gekozen zich aan te sluiten bij de katholieke Kerk. Steekwoorden: Jezus, persoonlijk geloof, zingeving.

Blij en verrast

In de interviews stellen mgr. Hendriks en mgr. De Korte zich open op. Niet als 'oude mannen die het allemaal weten', maar met oog voor de samenleving van nu. Je zou het ook nuchterheid kunnen noemen. Ze juichen niet, vertellen geen jubelende verhalen, maar zijn uiteraard blij en verrast. De vraag 'Hoe belangrijk zijn jongeren voor de Kerk?' krijgt een te verwachten antwoord. Als we de jongeren verliezen, houdt het verhaal een keer op. Niet het verhaal van Jezus, wel het verhaal van de Kerk als organisatie.

Misschien verklaart dat de oprechte belangstelling van de beide bisschoppen in de eerste gesprekken. Ze geven geen standaard-antwoorden, lepelen niet de leer van de Kerk op, maar vallen terug op eigen gesprekken met jongeren. In de eerste aflevering constateert mgr. Hendriks dat de jongeren serieus zijn. Hij waarschuwt ook: 'Jongeren zoeken kennis vaak op internet. Daar vind je van alles: waardevolle inzichten, maar ook verwarring en gepolariseerde meningen. Het is daarom belangrijk dat de Kerk zelf een goed en betrouwbaar aanbod biedt.'

Fundament

Zijn Bossche ambtsgenoot ziet de huidige onzekere tijd als één van de verklaringen voor de toenemende belangstelling. 'Jongeren zijn op zoek naar een fundament, en dat is Jezus, als oriëntatiepunt en moreel kompas.' Een advies heeft hij ook: 'Kerk zijn, christen zijn, is meer dan liturgie alleen.' Het betekent ook dienstbaar zijn, aan de naaste en aan de wereld. Met inzet van alle talenten en vaardigheden. Is dat moeilijk? Hier zorgt mgr. Hendriks voor een aangename en geruststellende relativering: 'Onze roeping is niet om perfect te zijn, maar om heilig te worden. Het is een weg waarop iedereen zijn eigen stappen zet. Fouten maken hoort daarbij. Wat telt, is dat je vooruitgaat, met Gods hulp.'

Bekijk de video's

Samen naar de Wereldjongerendagen

Jong Katholiek organiseert voor jongeren die in 2027 willen deelnemen aan de Wereldjongerendagen in Seoul één gezamenlijke nationale reis. De organisatie werkt hiertoe samen met de Nederlandse bisdommen en Huis voor de Pelgrim. Door deze gezamenlijke aanpak kunnen alle jongeren uit ons land als één groep op pelgrimstocht gaan.

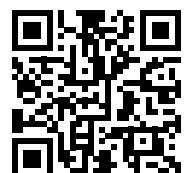
De geplande reisperiode is van 29 juli tot en met 10 augustus 2027. Omdat vliegtickets voor deze periode nog niet beschikbaar zijn, is de definitieve prijs nog niet bekend. Houd rekening met een richtprijs van ongeveer € 2.500,-. De hoop bestaat dat de uiteindelijke kosten lager uitvallen.

Inschrijving

De officiële inschrijving opent tijdens de Katholieke Jongerendag (KJD) op 7 november 2026 in De Schuilplaats in Ede. Je kunt je nu al via www.rkkerk.nl/jongkatholiek/wjd2027/houd-me-op-de-hoogte aanmelden om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen rondom de reis. De Wereldjongerendagen vormen een unieke kans om samen te komen in geloof, ontmoeting en verdieping, met duizenden jongeren uit alle delen van de wereld.

Meer informatie?

Misschien mocht ik wel even verkeren bij God

Heb jij wat betreft je vakantie een bucketlijst? Ik niet. Enerzijds vind ik dat redelijk saai; anderzijds begrijp ik zo'n opsomming van nog te bezoeken spectaculaire plekken niet zo goed. Waarom moeten vakanties groots en meeslepend zijn en waarom zouden de activiteiten een kick moeten geven? Wat heb je bereikt als je het lijstje afgewerkt hebt?

Hanggliden in het Himalayagebergte zal best spectaculair zijn en die kick geven. En natuurlijk, met een bucketlijst zie je allerlei bijzondere oorden: Patagonië, de stranden van Abu Dhabi, de Lofoten in het hoge noorden, noem maar op. Je kunt vervolgens eventueel ook nog je kiekjes op de socials posten. Hip toch?

Maar brengen dergelijke vakanties je wezenlijk geluk? Ik waag het te betwijfelen.

Effe lekker weg

Naar mijn smaak is het doel van vakantie dat je loskomt uit je dagelijkse sleur van studie of werk. Daarbij als achterliggend doel

dat je je ontspant, je je gedachten de vrije loop kunt laten en er ruimte komt voor verbinding met natuur, cultuur, creativiteit, jezelf en alles wat voor jou ook maar de essentie van het leven is.

Wat deed het met je?

Bovendien, wat onthoud je nou helemaal van vakanties? Ik denk dat het niet zo zeer de beelden zelf zijn, maar bovenal wat die beelden met je deden. Iets in jou resoneerde toen je het spoor van de Maya's volgde, omdat het aan iets in jou appelleerde. Daarmee kwam je bij een essentie in jezelf waar je normaal gesproken misschien niet zo dichtbij kunt komen.

Bij God?

In dit verband moet ik nog wel eens terugdenken aan mijn zomervakanties als basisschoolkind in het pre-computertijdperk. Die vakanties leken altijd eindeloos te duren, en waren zonovergoten en warm. Wanneer mijn speelkameraadjes op vakantie waren kon ik me stierlijk vervelen. Mijn lieve moeder moet soms de wanhoop nabij geweest zijn als ik voor de zoveelste keer bij haar stond: 'Mam, ik

Vakantie: heb je woeste plannen?

verveel me zo. Wat moet ik doen?’ Dan noemde ze geduldig van alles op en ik keurde vervolgens alles resoluut af.

In arren moede belandde ik dan soms bij ons achter het huis op het gazon. Dan lag ik op mijn rug in het heerlijk geurende, warme gras en keek ik naar de knalblauwe lucht en de prachtig witte wolken die voorbijtrokken. Ik liet me meevoeren en voelde me volmaakt tevreden. Geen zorgen, ik hield het maar een paar minuten op dat gras uit. Maar toch.

Toen had ik nog geen woorden of beelden om hetgeen ik ervoer te beschrijven. Nu, terugkijkend, denk ik dat ik me liet meevoeren naar de eindeloosheid; misschien mocht ik wel heel even verkeren bij God. De ultieme vakantie-ervaring? Naar mijn smaak wel.

Mijn tip

Denk nu niet dat ik wil beweren dat we met zijn allen nergens meer naar toe moeten reizen. Vanzelfsprekend niet. Maar misschien is het verstandig om ons te ontdoen van de lijstjes, en onze hang naar

verre, exotische oorden los te laten. Keep It Simple, Silly (KISS)!

Een simpel grasveldje... hetzelfde effect en een stuk goedkoper; de Brunssummerheide of Schiermonnikoog... hetzelfde effect en je bent heel wat milieuvriendelijker. En, je geeft mooi niet toe aan de hype van de Verwegistanreizen.

Ik wens je een heel fijne zomer toe. Dat je maar vaak in het gras mag liggen!

Lory Wagenaar-Feringa

Sporten en geloof

Tijdens mijn jeugd jaren heb ik met veel enthousiasme gesport. Dat deden wij thuis allemaal. Mijn zes broers natuurlijk bij de voetbalclub in het dorp. Voor mij bleven ballet, volleybal, de wandelclub, zingen en gitaar spelen over. Niet allemaal tegelijk natuurlijk.

Onze ouders stimuleerden ons. Sporten is goed voor je lichamelijke conditie, en een teamsport kan veel voor je karaktervorming betekenen. Je leert winnen, maar ook verliezen, te incasseren en door te gaan, aldus pa en ma. Daarop heeft ook paus Leo XIV gewezen in zijn brief aan de vooravond van de Olympische Winterspelen, eerder dit jaar. Hij schrijft daarin dat sporten de solidariteit tussen mensen en volkeren stimuleert en ten goede komt aan het algemeen welzijn. Eind vorig jaar vertelde hij op zijn wekelijkse vrije dinsdag graag te zwemmen en te tennissen. 'Om goed voor jezelf te zorgen, moet je wat met je lichaam doen, en met je ziel. Dat gaat op voor iedereen.'

In mijn jeugd heb ik nooit de link gelegd met het geloof, althans dat werd niet zo uitgesproken en ervaren. Je ging naar school, naar de kerk en naar de sportvereniging. Het was gewoon, het hoorde erbij. Na een zorgeloze jeugd doe je pas later de ontdekking dat veel zaken in je dagelijkse leven met elkaar verweven zijn, ook met je geloof.

Geestelijke bijstand

Een aantal maanden geleden konden we genieten van de Olympische Winterspelen. In deze weken hebben we het WK voetbal en de Tour de France. Wist u dat er tijdens de Olympische Spelen ook altijd een speciaal opgeleide katholieke aalmoezenier aanwezig was? En dat de vraag naar geestelijke bijstand bij veel sporters groot is?

Het persbureau Associated Press meldde dat er tijdens de Winterspelen meer dan achtduizend verzoeken om geestelijke bijstand zijn geweest. Van heel verschillende aard. Dat varieerde van hulp bij

geestelijke gezondheidsproblemen en het vragen van zegen voor een wedstrijd tot hulp bij de verwerking van een plotselinge gebeurtenis in de familie, enzovoort. Tijdens de Zomerspelen in 2024 in Parijs konden sporters hun gebedsintenties neerleggen in een kapel die er speciaal was voor atleten.

Veel sporters geven voor een wedstrijd steeds vaker openlijk uiting aan hun geloof. De een maakt een kruisje, de ander heeft een eigen ritueel. Het aanraken van het speelveld voor de wedstrijd is eveneens een spirituele uiting. Hierdoor zie je dat geloof zeker iets met je doet als mens en als sporter. Het kan steun en rust geven, en natuurlijk hoop je op een goed resultaat voor jezelf, je elftal of team en verdere sportieve ambities.

Handelswaar

De media beginnen al lang tevoren met het aankondigen van een groot sportevenement. Belangrijk is om miljoenen mensen geïnteresseerd te krijgen, dat brengt miljoenen op en moet de kosten dekken. Maar er worden ook miljoenen uitgegeven om de beste speler of speelster te kunnen kopen. Mensen kunnen dus worden gekocht als handelswaar voor winstbejag en prestige. In de sportwereld kan de waarde van een mens dus in geld worden uitgedrukt.

Je kunt je de vraag stellen of dit nog met sport te maken heeft, of gaat het misschien toch om allebei? Het zou goed zijn om daar af en toe over na denken.

Dan nog is sporten prachtig om te doen én prachtig om er als toeschouwer naar te kijken. Er wordt wel gezegd 'Geef de mens brood en spelen, en hij is tevreden.' Zou het? Zelf kijk ik graag naar veel sportevenementen. Het doet me altijd deugd als spelers voor de wedstrijd uiting geven aan hun geloof.

Marianne Koebrugge

Rondje voor de Kerk

Het verhaal over sport en geloof, op de pagina hiernaast, verdient nog een aanvulling. Terwijl momenteel teams van elf voetballers strijden om het wereldkampioenschap, rijdt de tourkaravaan door Frankrijk. En de wielersport heeft de reputatie een katholieke sport te zijn. Met een dramatisch hoogtepunt in 1948.

Maar laten we niet op de dingen vooruitlopen. Als aan het einde van de negentiende eeuw sportbeoefening in zwang raakt, reageert de Kerk allesbehalve positief. Het leidt maar af van het bereiken van het eeuwige leven. En te veel aandacht voor het lijf zou wel eens seksuele gevoelens kunnen oproepen.

De kentering treedt in met paus Pius X, die van 1903 tot 1913 aan het roer van de Kerk staat. Hij is Italiaan, en in dat land raakt sport snel populair. Pius, overigens een tegenstander van moderniteit, ziet er de waarde van in. Hij verschijnt zelfs bij sportevenementen. Het gaat hem om de gezonde geest in het gezonde lichaam. En om de gevolgen: wie aan sport doet, leert incasseren en moeilijkheden overwinnen. Dan kan sporten, en zeker wielrennen, ook een middel zijn waardoor jongens en jongemannen leren hun seksuele behoeften in toom te houden.

Een andere overweging speelt mee. Als in vele landen meer, leidt de industrialisatie in Italië tot sociale wantoestanden. Bewoners van plattelandsgebieden trekken naar de steden om er werk in de fabrieken te vinden. Mannen, vrouwen en kinderen maken er lange dagen. De arbeidsomstandigheden zijn vaak erbarmelijk, de lonen zijn laag. Uitzicht op verbetering ontbreekt. Dat maakt de arbeiders vatbaar voor het 'goddeloze' socialisme en communisme. In dat klimaat biedt stimulering van de sportbeoefening kansen om de arbeiders voor de Kerk te behouden.

Het is 1948

We maken een stap in de tijd. Het is 1948. Drie jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog liggen grote delen van Italië, en grote delen van Europa nog steeds in puin. Twintig jaar fascisme onder Benito Mussolini heeft de communisten in Italië groot gemaakt. Bij velen leeft de vrees voor een communistische machtsovername.

Dan begint de Tour de France. Het wielermaffe land kent twee helden, die in vele opzichten elkaars tegenpolen zijn. Daar is Gino Bartali, winnaar van de Tour in 1938. Zoon van Toscane en diepgelovig katholiek. Het peloton noemt

^ Fausto Coppi met de 'Witte Dame', nu in het zwart ^

hem 'De vrome', ook wel 'De monnik.' Het verhaal wil dat hij 's avonds na elke etappe een kokosmat opzoekt om er op zijn blote knieën de rozenkrans te bidden.

De andere held, Fausto Coppi, uit de streek boven Genua, is zijn tegenbeeld. Getrouwd, net als Bartali, maar hij neemt het niet zo nauw met de huwelijksvrouw. Aan de meet staat stevast zijn 'Witte Dame', genoemd naar de kleur van haar kleding. Net als Coppi is ze getrouwd, net als hij schendt ze huwelijksvrouw. Dat is al erg genoeg, maar Coppi wordt ook nog eens verdacht van sympathie voor de communistische partij.

Dreigende machtsgreep

Uiterekend nu Italië misschien wel op de rand van een burgeroorlog staat, lijkt Bartali in de Tour niet te kunnen meekomen. Juist in de dagen van de Tour wordt een kopstuk uit de communistische partij vermoord. De gevreesde communistische machtsgreep lijkt aanstaande.

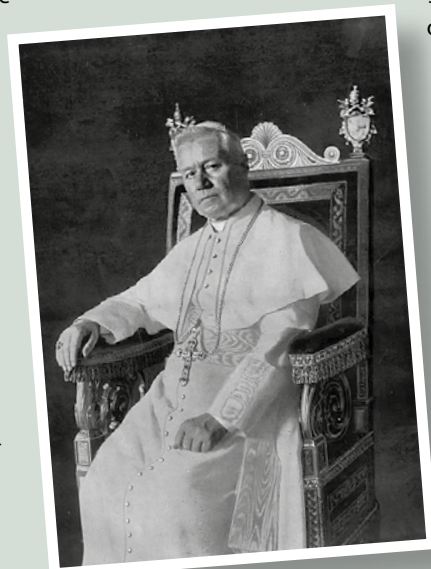
Volgens de overlevering roept paus Pius XII Bartali op om de Tour te winnen. De Italiaanse minister-president gaat nog verder. 'Ik smeeek je, Gino, kom terug naar Italië met de gele trui.' Want, weet de premier, dan denkt niemand nog aan revolutie.

Het lijkt een onmogelijke opdracht. Bartali staat op grote achterstand. Hij weet: dit gaat om de eer van de Kerk en de eer van Italië.

De volgende dag, tijdens een zware bergetappe, zuigt hij zijn longen vol. Zijn voeten ranselen de pedalen, het is hem zwart voor ogen, duizend doden sterft hij, toch lijkt het of hij naar boven vliegt. Wég is de achterstand, het geel komt die dag om zijn schouders. Dat is het nog als hij ruim een week later Parijs binnenrijdt.

In heel Italië luiden de kerkklokken, katholieken, communisten en socialisten vallen elkaar huilend in de armen. De hemel is strakblauw, de zon schijnt uitbundig, de oleanders bloeien. Italië blijft behouden, de Kerk blijft behouden. En God ziet dat het goed is.

Hans Morssinkhof

^ Paus Pius X

^ Gino Bartali, omstreeks 1945

Geest in en om de kerken

Beckum

R.K. Geloofsgemeenschap
H. Blasius

Haaksbergerstraat 187

7554 PA Beckum

T: 074-3676209

E: beckum@heiligegeestparochie.nl

IBAN: NL83RABO0104701137

Openingstijden secretariaat

Dinsdagochtend van 08.30-12.30 uur

(Diny Annink)

Bentelo

O.L. Vrouwe van
Altijddurende Bijstand

O.L. Vrouwestraat 3

7497 MA Bentelo

T: 0547-292221

E: bentelo@heiligegeestparochie.nl

IBAN: NL34RABO0157108112

Giro: 88.73.19

Openingstijden secretariaat

Maandag van 11.00 tot 13.00 uur

Delden

H. Blasius

Langestraat 78

7491 AJ Delden

074-3761201

E: delden@heiligegeestparochie.nl

IBAN: NL24RABO0313302057

Openingstijden secretariaat

Dinsdag en vrijdag van 9.00-12.00 uur

Secretariaat | Het secretariaat is geopend op dinsdag- en vrijdagochtend van 09.00-12.00 uur. Op maandagmiddag van 14.00-15.00 uur zijn G. Ros en M. Workel aanwezig voor vragen over het R.K. kerkhof.

Contact pastor | Parochianen die behoefte hebben aan contact met een van de pastores kunnen hen telefonisch bereiken (zie bericht op pagina 22).

Mariakapel | De Mariakapel is alle dagen geopend van 09.00 tot 19.00 uur, zodat u in alle rust een bezoek kunt brengen.

Overleden

- 22-04-2026 Bernhard Horck, 74 jaar
- 27-05-2026 Ben Leushuis, 83 jaar

Mariakapel | Geopend op dinsdag, donderdag en zondag van 09.00 - 17.00 uur.

Contact pastor | Parochianen die behoefte hebben aan contact met een van de pastores kunnen hen telefonisch bereiken (zie bericht op pagina 22).

Onder ons | Berichten die vermeld dienen te worden in Onder Ons, moeten op donderdag voor 13.00 uur binnen zijn bij het secretariaat. Parochianen die Onder Ons via de mail wensen te ontvangen kunnen contact opnemen met het secretariaat: 074-367 62 09 of mailen met beckum@heiligegeestparochie.nl.

Dinsdagmorgenviering | U kunt de viering op dinsdagmorgen om 09.00 uur meeluisteren via www.kerkomroep.nl.

Secretariaat | Het secretariaat is voortaan geopend op dinsdagochtend van 09.30-12.30 uur. De opening op vrijdagmorgen komt te vervallen.

Doordeweekse vieringen | Elke eerste, derde en vierde dinsdagmorgen van de maand is er om 09.00 uur een viering in de sacristie. Hierna staat de koffie klaar. U bent van harte welkom.

Secretariaat | Door omstandigheden is het secretariaat voorlopig gesloten. Voor misintenties, overlijden en andere zaken kunt u telefonisch contact opnemen met Marinus Nijland 06-30 54 87 59 of een mail sturen naar parochiebentelo@hotmail.com.

Donderdagmorgen viering | Om 09.00 uur is er s' morgens een eucharistieviering of een woord- en communieviering. U kunt de dienst meeluisteren via www.kerkomroep.nl

Overleden |

- 14-1-2026 Christien ter Avest-Barink, 86 jaar
- 19-3-2026 Lies Vonder-de Brouwer, 77 jaar
- 15-5-2026 Diny Ottenschot-Nijhuis, 88 jaar
- 26-5-2026 Henk Assen, 85 jaar

Eerder overleden |

- 6-2-2025 Hennie Hemel, 78 jaar
- 9-9-2025 Margriet ter Braak-Wannink, 67 jaar
- 1-11-2025 Dennis Pierik, 41 jaar
- 3-11-2025 Johan Buschers, 73 jaar
- 8-11-2025 René Pierik, 66 jaar
- 19-11-2025 Truus ter Doest-Katier, 88 jaar
- 20-11-2025 Willie Pier-ten Buuren, 92 jaar
- 20-11-2025 Hendrie Lubberink, 62 jaar
- 27-12-2025 Jan de Brouwer, 84 jaar

Goor

H.H. Petrus en Paulus

Hengeveldestraat 24

7471 CH GOOR

T: 0547-260114

I: www.heiligegeestparochie.nl/goor

E: goor@heiligegeestparochie.nl

IBAN: NL89 RABO 032 21 21 582

Openingstijden secretariaat

Woensdag van 8.30 uur tot 11.00 uur.

Hengevelde

H.H. Petrus en Paulus

Goorsestraat 19

7496 AB Hengevelde

T: 0547 - 333 210

E: kerkhengevelde@gmail.com

IBAN: NL35RABO0157107221

Openingstijden secretariaat

Woensdag van 9.00 tot 11.30 uur

Isidorushoeve

H. Isidorus

Goorsestraat 126

7482 CL St. Isidorushoeve

T: 074-3575210

E: st.isidorushoeve1@gmail.com

IBAN: NL45ABNA0495351202

Openingstijden secretariaat

Dinsdag van 9.00 tot 11.00 uur

Beheerder Parochieel centrum:

Marian te Wierik

Voor het reserveren van een ruimte contact opnemen met Marian te Wierik, tel. 06-40 44 32 02 of mjatewierik@gmail.com.

Misintenties | De vergoeding voor misintenties, gebedsintenties zijn € 9,00. Voor een jaargedachtenis € 12,00. Misintenties graag een week van te voren opgeven.

Vieringen | Iedere woensdag om 09.00 uur eucharistieviering (tenzij anders vermeld in Geestig of via een mededeling).

Mariakapel, Moeder voor ons allen |

De Mariakapel aan de Mossendamsweg-Rouwerweg is dagelijks van 09.00 tot 20.00 uur, en tijdens de wintermaanden dagelijks van 09.00 tot 18.00 uur geopend.

Contact pastor | Parochianen die behoefte hebben aan contact met een van de pastores kunnen hen telefonisch bereiken (zie pagina 22).

Secretariaat | Iedere woensdagmorgen van 09.00-11.00 uur kunt u terecht op de pastorie voor het opgeven van misintenties, het melden van overlijden en voor verdere vragen en boodschappen.

Misintenties | De vergoeding voor misintenties/gebedsintenties: € 9,00. Jaargedachtenis: € 12,00. Beiden t.n.v. kerkbestuur Hengevelde.

Openstelling Mariakapel | Dagelijks van 09.00-18.00 uur.

Vieringen | Zie het vieringenrooster op pagina 20-21.

Overledenen |

- 26-3-2026 Willie Nijhuis, 82 jaar
- 8-5-2026 Lida Ottenschot-Röttink, 89 jaar
- 29-5-2026 Harrie Lentelink, 81 jaar

Secretariaat | In de vakantiemaanden juli en augustus is het secretariaat beperkt geopend. Intenties kunt u opgeven per e-mail, na de weekendvieringen in de sacristie of in een gesloten enveloppe in de brievenbus van de pastorie. Vanaf september is het secretariaat elke dinsdagmorgen van 9.00 uur tot 11.00 uur weer geopend.

Intenties | De vergoeding voor een mis-gebedsintentie is € 9,- voor een jaargedachtenis € 12,-.

Dinsdagmorgenviering | Bij de weekendmededelingen en in Rond Haaksbergen wordt gemeld wanneer er op dinsdagmorgen een viering is. Na afloop is er koffie en thee in de pastorie.

Gedachteniskapel | De gedachteniskapel in onze kerk is dagelijks geopend van 10.00 uur tot 17.00 uur.

Priesterjubileum | Op zondag 12 juli vieren we het zestigjarig priesterjubileum van pater Leo Groothuis. Zie pagina 8.

Maria ten Hemelopneming | Op zondagmorgen 16 augustus staat de eucharistieviering om 09.30 uur in het teken van Maria ten Hemelopneming.

Doopviering | Voor een doopviering in onze kerk kunt u contact opnemen met het secretariaat van het pastoraal team via tel. 074 - 349 22 12 of per e-mail: contact@pastoraalteam.nl.

Pinksteren in de zon

Je kunt van alles organiseren, maar het weer heb je niet in de hand. Een mooi initiatief om na de viering samen buiten koffie of thee te drinken, kan zomaar letterlijk in het water vallen. Gelukkig niet op de Eerste Pinksterdag, die in geen veertig jaar zo zonnig was. Daardoor werd het een geslaagde ochtend op het plein voor de H.H. Petrus- en Pauluskerk in Goor. Na de viering waarin pastor Pikkemaat voorging en het gemengde koor zong, was er een gezellig samenzijn op het kerkplein. De aanwezigen genoten van het mooie weer, met een kopje koffie of thee en een plak krentenwegge. Er was volop tijd voor ontmoeting en gesprek. De geloofsgemeenschap in Goor kijkt dan ook tevreden terug op deze waardevolle ochtend.

Foto's: Lidy Katier

Beelden uit Lourdes

Het is alweer even geleden, maar de beelden blijven mooi. De grot waar Maria aan Bernadette verscheen, de lichtprocessie door het donkere Lourdes, de vieringen, ontmoetingen en gesprekken. Pakweg 1500 pelgrims, merendeels uit het aartsbisdom Utrecht, trokken eind april naar de bedevaartplaats in de Pyreneeën. Daaronder uiteraard ook parochianen uit onze drie parochies en pastor James Keuben. Hun enthousiaste verhalen werken nog lang na.

Daarom, al is het dan ook twee maanden later, enkele sprekende foto's. Het aartsbisdom schrijft hierover: 'De pelgrims namen onder meer deel aan de Lichtprocessie en de Sacramentsprocessie, vierden de Mis aan de Grot en er werd een grote groepsfoto gemaakt. Ook op het programma stonden een viering van barmhartigheid, deelname aan de grote en/of kleine kruisweg, de Internationale Mis en de viering met handoplegging. Voor de

jongeren waren er diverse catechesementen.'

'Alle verslagen en foto's van deze editie blijven beschikbaar via www.aartsbisdom.nl/bisdombedevaart-lourdes-2026. Perfect voor wie wil nagenieten, of overweegt een volgende keer mee te gaan.'

Foto's: Aartsbisdom Utrecht

Mariaviering in de pastorietuin

In het weekend van 15 en 16 augustus vieren we het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming. De geloofsgemeenschap van de H.H. Petrus en Paulus in Goor viert dit op zondag 16 augustus om 11.00 uur met een eucharistieviering in de tuin achter de pastorie. Adres: Hengeveldestraat 24 in Goor. Na afloop is er koffie, thee en limonade. Iedereen is van harte welkom. Komt u ook?

Locatieraad H.H. Petrus en Paulus Goor

Najaarsbedevaart naar Banneux

Het aartsbisdom Utrecht en het bisdom Haarlem-Amsterdam organiseren van 28 augustus tot en met 1 mei de najaarsbedevaart naar Banneux. Hier, in de Ardennen, verscheen Maria in 1933 achtmaal aan de toen 12-jarige Mariette Beco. Maria noemde zich 'De maagd der armen' en zei: 'Ik kom het lijden verlichten.'

Tijdens najaarsbedevaart verblijven de pelgrims op het heiligdom. Er is 24 uur per dag zorg aanwezig. Iedereen kan mee, verzekeren de organisatoren. De kosten bedragen € 460,- per persoon; voor een eenpersoonskamer geldt een toeslag van € 100,-.

Meer informatie op www.caritas-banneux.nl/bisdomutrecht/

Het nieuwe Mariavaandel

Een vaandel is een ceremonie vlag die volgens de rooms-katholieke traditie wordt gebruikt tijdens processies en bedevaarten door geloofsgemeen-

- Op de voorgrond 'Ave Maria', ontleend aan de engel Gabriël, die Maria begroet met: 'Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met U' (Lc. 1:28);
- Rondom de kralen van de rozenkrans, die twintig mysteries (geheimen) van het geloof symboliseren, verdeeld in vreugdevolle, lichtende, droevige en glorieuze mysteries, die het leven van Jezus en Maria weerspiegelen;
- De kroon verwijst naar de kroning van Maria tot Koningin van Hemel en Aarde in de hemel. Het symboliseert haar ultieme verheffing, haar rol als bemiddelaar en hoop op verlossing voor gelovigen;
- Twaalf sterren boven de kroon: een krachtig symbool in de christelijke traditie. Het getal twaalf staat voor een volmaakt geheel. De sterren benadrukken Maria's verbondenheid met de heilsgeschiedenis van het Oude Testament tot de Kerk van Christus;
- De logo's van onze drie parochies zijn samengevoegd. Ze vormen een eenheid die staat voor verbinding en kracht.

schappen en broederschappen. Hiermee belijden we ons geloof in openbaarheid. Een Mariavaandel staat voor devotie, bescherming en zichtbare eenheid rondom Maria.

Het vaandel van de drie samenwerkende parochies H. Geest, HH. Jacobus en Johannes en De Goede Herder, is een eerbetoon aan de heilige Maagd Maria. De betekenis is gelaagd en omvat religieuze, symbolische en historische aspecten:

- Op de achtergrond het kruis, het ultieme christelijke symbool, dat verbonden is met dood en verrijzenis en staat voor de herstelde band tussen God en mens;

Het vaandel is eerbetoon, symbool van onderlinge verbondenheid, identiteit, saamhorigheid, belangrijk herkenningsteken en oriëntatiepunt. We kiezen ervoor om Jezus en Zijn waarheid hoog in het vaandel te houden.

Ruud Rozeman

Foto: Ruud Rozeman

Lourdes gemist? Ga dan mee naar Kevelaer!

We kijken met dankbaarheid terug op de gezegende, inspirerende en gezellige bisdombedevoort 2026 naar Lourdes. Vanuit de drie samenwerkende parochies reisde een grote groep pelgrims, voor het eerst samen met ons nieuwe Mariavaandel, om op weg te gaan in geloof, ontmoeting en verbondenheid. Tijdens de eerste eucharistieviering zegende mgr. Woorts ons nieuwe vaandel.

Er staat alweer een nieuwe bedevaart op het programma, namelijk op zaterdag 22 augustus 2026, de 154e Twentse Processie naar Kevelaer. We gaan naar Maria, Troosteres der bedroefden, om onze hemelse Moeder te eren, haar dank te brengen en troost te vinden, daar waar Maria haar mantel om je heen slaat. Maria staat bekend als de ultieme voorspreker bij God voor mensen in nood, verdriet of ziekte.

De Twentse Processie naar Kevelaer is een pelgrimage vol bezinning, traditie en gemeenschap. Deze bedevaart, met een geschiedenis van meer dan 150 jaar, begint met een plechtige intocht met processiekruis, vaandels, priesters, acolieten, bruidjes, een processiekaars en pelgrims. In de openingsviering wordt de processiekaars ontstoken in de Pax Christikapel.

Van harte nodigen we u en jou uit om op 22 augustus samen naar Kevelaer op pelgrimage te gaan naar Maria, Troosteres der bedroefden.

Vanuit Goor

Vanuit Goor vertrekt de bus die zaterdagochtend om ongeveer 8.15 uur vanaf het kerkplein van de Petrus- en Pauluskerk. De kosten bedragen: € 35,-.

Opgave

- Per bank, tot uiterlijk 12 augustus, door € 35,- over te maken op bankrekeningnummer NL16 INGB 000 380 9795 van W.A.M.H. Tijdink. Onder vermelding: Bedevaart Kevelaer 2026;
- Op woensdag 12 augustus na afloop van de viering in de Petrus- en Pauluskerk. Betaling bij opgave te voldoen. Ook kunt u dan een misintentie voor Kevelaer opgeven. De kosten hiervan bedragen € 5,-.

Verdere informatie

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met Wilma Tijdink (contactpersoon namens de geloofsgemeenschap Petrus en Paulus in Goor), tel. 06 13 01 20 59, e-mail: kevelaer.goor@outlook.com.

Vieringen juni, juli en augustus

Eucharistievieringen door de week

Maandag: 09.00 Lambertus

Dinsdag: 19.00 uur Lambertus

Woensdag: 09.00 uur Goor
18.30 uur Delden

Donderdag: 19.00 uur Lambertus

Vrijdag: 09.00 uur Borne

ACTUELE INFORMATIE

Actuele informatie over vieringen in de kerken van de parochies H. Geest, HH. Jacobus en Johannes en De Goede Herder vindt u op

rktwentecentraal.nl

U kunt natuurlijk ook gebruik maken van de bijgaande QR-code.

In het vieringenoverzicht vindt u per dag waar en wanneer er een viering is. U ziet ook meteen wat voor soort viering het is.

DATUM

**zaterdag 27 en
zondag 28 juni**

**zaterdag 4 en
zondag 5 juli**

**zaterdag 11 en
zondag 12 juli**

**zaterdag 18 en
zondag 19 juli**

**zaterdag 25 en
zondag 26 juli**

**zaterdag 1 en
zondag 2 augustus**

**zaterdag 8 en
zondag 9 augustus**

**zaterdag 15 en
zondag 16 augustus**

**zaterdag 22 en
zondag 23 augustus**

**zaterdag 29 en
zondag 30 augustus**

**H. Blasius
Beckum**

**O.L. Vrouw van Altijd
Durende Bijstand Bentelo**

^ *Maria Ten Hemelopneming*
Schilderstuk van Annibale Carracci,
16e eeuw

H. Blasius Delden	H.H. Petrus en Paulus Goor	H.H. Petrus en Paulus Hengevelde	H. Isidorus, St. Isidorushoeve
za. 19.00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen Zomerzegen		za. 19.00 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastor C. Pikkemaat	za. 19.00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen	za. 19.00 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen			JUBILEUM PATER GROOTHUIS zo. 09.30 Eucharistieviering Pater L. Groothuis
za. 19.0 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen	zo. 11.00 WoCo-viering Werkgroep	za. 19.00 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen		zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep	za. 19.00 WoCo-viering Werkgroep	za. 19.00 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen		za. 19.00 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastor J. Keuben	zo. 11.00 Eucharistieviering Pastor J. Keuben	zo. 09.30 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen	zo. 09.30 Eucharistieviering Pastor C. Pikkemaat
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen		za. 19.00 Eucharistieviering Pastor J. Keuben	zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep
zo. 09.30 Eucharistieviering Pastor J. Keuben		zo. 09.30 WoCo-viering Werkgroep	zo. 09.30 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen

Onder voorbehoud

In het overzicht van de vieringen proberen we zo volledig mogelijk te zijn. De roosters worden met zorg en aandacht samengesteld, maar veranderingen zijn altijd mogelijk. Bijvoorbeeld als pastoor Jansen of pastor James Keuben door onvoorziene omstandigheden niet aanwezig kunnen zijn. De meest actuele informatie vindt u altijd op de website rktwentecentraal.nl. Op de homepage treft u de knop 'Bekijk het vieringenrooster.' U kunt vervolgens kiezen op datum, locatie en soort viering.

Woordpuzzel 4

door Hans Morssinkhof

'Op pad, ga je mee?' is het thema van deze Geestig. Als we eenmaal in beweging zijn, ontdekken we vanzelf dat er meer is tussen hemel en aarde. We kijken omhoog, maar wat zien we dan? In de puzzel vindt u acht mogelijke antwoorden.

Stuur uw antwoord vóór 7 augustus 2026 naar:

Redactie Geestig/Puzzel 4
Langestraat 78
7491 AJ Delden

of mail naar redactiegeestig@heiligegeestparochie.nl. Vergeet u vooral niet om behalve de oplossing ook uw naam, adres en telefoonnummer te vermelden. Alle inzenders dingen aan het eind van het jaar mee naar de jaarprijs.

In de vorige puzzel waren acht voetbaltermen verstoort: bal, corner, doelpaal, goal, hands, spits, strafschop en trainer. Oplettende puzzelaars zagen zelfs nog meer goede antwoorden. Winnaar is deze keer **mevrouw Lidwien Nijland uit Bentelo**. Van harte proficiat.

B	N	K	B	F	A	J	M	L	K	A
O	T	E	B	L	H	P	X	O	N	I
R	W	G	U	S	O	J	N	F	O	V
D	B	C	I	O	B	J	I	B	F	G
L	V	R	L	G	M	U	S	G	U	C
W	A	O	R	E	D	N	I	L	V	C
D	U	X	Z	I	G	Z	W	C	M	R
Q	Z	D	W	L	Z	O	H	O	R	E
A	X	U	Q	V	L	N	V	J	R	G
M	B	Y	J	K	R	U	A	K	Y	D
T	O	Q	N	I	X	H	Y	S	N	Y

Info RK Heilige Geestparochie

www.heiligegeestparochie.nl
IBAN: NL94 RABO 0109 0696 25
ANBI-nummer: 002609411
KvK-nummer: 74845721

Secretariaat pastoraal team

Berfloppelein 18, 7553 JZ Hengelo
T: 074-349 22 12

E: contact@pastoraalteam.nl

Bereikbaar op dinsdag tot en met donderdag van 08.30-16.00 uur en op vrijdag van 08.30-12.30 uur.

Centraal secretariaat Heilige Geestparochie

Hengevelderstraat 24, 7471 CH Goor
T: 0547 - 26 08 78

E: contact@heiligegeestparochie.nl

Dit nummer is niet voor pastorale zorg of ziekenzalving. Zie hieronder.

Pastorale nood

In geval van pastorale nood kunt u rechtstreeks contact opnemen met pastoor J. Jansen of pastor J. Keuben. U vindt hun gegevens in de rechterkolom op deze pagina. We vragen u hierbij rekening te houden met hun vrije dagen.

Ziekenzalving

Voor de ziekenzalving of de ziekenzegen kunt u eveneens rechtstreeks contact opnemen met pastoor J. Jansen of pastor J. Keuben.

Dopen en Huwelijk

Aanmelden bij secretariaat pastorale team
T: 074- 349 22 12

Vertrouwenspersoon

• Mw. Magrit de Graaf
M: vertrouwenspersoon@rktwentezuid.nl
T: 06 51 74 13 00

Caritas H. Geestparochie

• caritas@heiligegeestparochie.nl

 [Facebook.com/heiligegeestparochie](https://www.facebook.com/heiligegeestparochie)

Pastorale team

• J.A.C. Jansen, pastoor
(Met ziekteverlof)

• J. Keuben, pastor
M: 06 – 37 08 70 87
E: j.keuben@rktwentezuid.nl
Vrij: maandagavond en zaterdag

Heilige Geest
PAROCHIE

Parochie
De Goede Herder
Hengelo

Over de schitterende mens

Wat er op technisch gebied ook allemaal mogelijk is: altijd dient de mens voorop te staan. Dat is in één zin de kern van de eerste encycliek van paus Leo XIV: *Magnifica Humanitas* ('Schitterende mens'), over het behoud van de mens in het tijdperk van kunstmatige intelligentie. De paus presenteerde het document zelf op maandag 25 mei, Tweede Pinksterdag.

Zo kort vóór de deadline van Geestig ontbreekt de tijd om het document helemaal te lezen. Dat hoeft op zich ook niet, de media besteden er veel aandacht aan. En gelet op de reikwijdte van de encycliek zullen we er ongetwijfeld nog veel meer over lezen en horen.

Opmerkelijk is de dagtekening van het document: 15 mei. Dat is op de dag af 135 jaar na de ondertekening door paus Leo XIII van de encycliek *Rerum Novarum* ('Over de nieuwe dingen' of 'Over de nieuwe ontwikkelingen'). Paus Leo XIV bouwt hiermee voort op het werk van zijn verre voorganger, naamgenoot en inspirator. Beide encyclieken willen richting geven in onzekere tijden.

Zegen en vloek

In onze dagen zien we de zegeningen én de duistere kanten van nieuwe technologische mogelijkheden. AI, afkorting van Artificial Intelligence (kunstmatige intelligentie) is tot veel in staat. De techniek kan grote hoeveelheden data in minder dan geen tijd analyseren. Veel sneller dan de mens ooit zal kunnen. Dat zal mogelijk leiden tot grote doorbraken in de medische sector en op andere terreinen.

Keerzijden zijn er ook. Zo is het mogelijk om met AI drones te bouwen die zijn geprogrammeerd om zonder menselijke tussenkomst wapens af te vuren. Dan heerst de techniek over de mens, in plaats van andersom. Wie zulke drones kan maken, verkeert in een machtspositie. Zo jaagt AI ongelijkheid, onrecht en verdeeldheid aan.

Cruciale vragen

In *Magnifica Humanitas* schrijft Leo XIV: 'Cruciale vragen dringen zich aan ons geweten op. Ze kunnen niet langer worden ontweken. Waar gaan we heen? Op welk doel willen we ons richten? Welke richting moeten we als mensen en als menselijke gemeenschap inslaan?'

De vraag stellen is haar beantwoorden: altijd gaat de mens als schepsel Gods vóór alles. Dat dwingt ons zorgvuldig om te gaan met nieuwe technologische mogelijkheden en af te zien van wat

strijdt met de menselijke waardigheid. van alles wat tweedracht en ongelijkheid veroorzaakt of kan veroorzaken.

Paralleel

Hier zien we de parallel met de encycliek *Rerum Novarum* uit 1891 van paus Leo XIII. In zijn dagen is er in vrijwel heel Europa sprake van sociale onrust. De industrialisatie geeft ruimte aan een vrijwel onbeperkt kapitalisme, dat mensen kleineert en uitperst. Daartegenover staat het socialisme, dat opkomt voor de rechten van de arbeiders.

In *Rerum Novarum* veroordeelt Leo XIII deze beide uitersten. Het document geeft de aanzet tot de katholieke sociale leer, die uitgaat van de menselijke waardigheid. Strijd kan nooit de oplossing zijn. God is harmonie.

Alle mensen moeten het samen zien te rooien, want allemaal zijn we gelijk. Niemand is meer of beter dan de ander. Verzoenen en verbinden is opdracht, het welzijn van elke mens gaat vóór alles. Daaruit volgt de plicht om naar elkaar om te zien en rijkdommen rechtvaardig te verdelen.

Door God geschonken

De kernboodschap van Leo XIII klinkt door in *Magnifica Humanitas*. Paus Leo XIV verwijst naar de door zijn verre voorganger en naamgenoot geformuleerde principes als hij schrijft: 'Deze zullen ons helpen de 'nieuwe ontwikkelingen' van onze tijd te interpreteren, met name in het licht van de inherente waardigheid van de menselijke persoon.' ('Nieuwe ontwikkelingen', door de paus zelf tussen aanhalingstekens geplaatst, is de letterlijke vertaling van de Latijnse woorden *Rerum Novarum*.)

Elke mens is een verhaal van God, die hem heeft geschapen 'als beeld van Ons, op Ons gelijkend' (Gen. 1: 26-27). Paus Leo XIV: 'De menselijke waardigheid hangt niet af van iemands bekwaamheden, rijkdom of positie in het leven, noch van de juiste of verkeerde keuzes die hij maakt. Zij is een gave die aan alles voorafgaat en alles overstijgt, door God geschonken als uitdrukking van zijn onfeilbare liefde.'

Hans Morssinkhof

Noot: Magnifica Humanitas is nog niet in Nederlandse vertaling beschikbaar. Wel in het Duits en het Engels. Zie hiervoor de QR-code.

Gods volk onderweg

Op de voorpagina pelgrims onderweg naar Santiago. Voor velen een lange tocht, die bij voorkeur te voet wordt afgelegd. Snelheid verliest betekenis, het gaat stap voor stap. Er is nauwelijks nog afleiding, de horizon verschuift mee. Alle ruimte en tijd voor gedachten, herinneringen en gebed. De rust om fouten en misschien verkeerde keuzes te overdenken. Veel pelgrims vertellen hoe ze onderweg zichzelf zijn tegengekomen. Zo is de pelgrimage een zuivering; een verzoening met God en met jezelf.

Want ons leven is geen rechte lijn van wieg naar graf. We slingeren heen weer, blijven soms even haken. Dat ziet niet iedereen, maar wij weten en voelen het zelf. In de kathedraal van Onze Lieve Vrouwe van Chartres wordt onze reis door het leven verbeeld door een labyrint. Gladgeschuurd door de miljoenen voeten die er in acht eeuwen overheen hebben gelopen. Het vormt het hart van de kathedraal, en symboliseert de moederschoot van Maria.

Een doolhof is het niet, wie de tocht begint bij één van de vier

ingangen (denk aan de vier evangelisten), eindigt altijd in het midden. Verdwalen kan niet, ondanks alle bochten en kronkelingen, ondanks ook de haast die onvermijdelijk toch opsteekt. Want altijd is er wel iets anders dat ook nog moet. Maar je loopt door, in het leven kun je enkel voorwaarts gaan.

Het labyrint is een optelsom van verwijzingen naar ons geloof en de hemelse volmaaktheid. Het zijn er te veel om hier op te noemen. Dat hoeft ook niet, de strekking is wel duidelijk. Ons leven is een tocht die lang niet altijd gemakkelijk is, en die we zelf moeten maken. Nooit alleen, Jezus gaat met ons mee en vangt ons op.

Op YouTube kunnen we zien hoe de paden stap voor stap worden bewandeld. Haast vanzelf bewegen we mee, de wereld om ons heen lijkt een paar minuten te verdampen.

Een bedevaart op de bureaustoel, een korte spirituele vakantie.

Hans Morssinkhof

Loop maar mee
 YouTube

